

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΣ

B

Ξεκινώντας από τη γενική αρχή της **ισότητας** που αναπτύξαμε στο προηγούμενο φύλλο, ερχόμαστε τώρα να ξετάσουμε τη θέση της γυναίκας όπως είναι **τώρα**, μέσα στην **εργασία** της, μέσα στην **οικογένεια**, μέσα στην **κοινωνία**.

Ένα από τα κυριότερα αιτήματα του φεμινισμού σδλο τον κόσμο είναι η **ισότητα** στην εργασία, δηλ. **Ίση άμοιβή για Ίση εργασία** και για τα δύο φύλα, και **Ίσοι όροι εργασίας και προαγωγής**. Αλλά μήπως τα αιτήματα αυτά είναι λόγια κενά και δε σημαίνουν τίποτα για μās, για τον τόπο μας, όπου βλέπουμε, δόξα σοι ο Θεός, τη γυναίκα να εργάζεται όπου θέλει, όπου μπορεί να προσδεύει όταν είναι **ικανή**; Η γυναίκα και στον τόπο μας έχει πλημμυρίσει και τις δημόσιες υπηρεσίες και τα ιδιωτικά γραφεία και τα εργοστάσια. Τι άλλο θέλει;

Αυτό που **θέλει** και που δεν ξέρει ίσως πολλές φορές ότι έχει **δικαίωμα** να το θέλει, γιατί συνήθισε να **δέχεται** μοιρολατρικά μόν άνδικη κατάσταση, που τη βαρύνει, είναι να λογαριάζεται ή δουλειά της ως **δουλειά** κι όχι ως δουλειά γυναίκας και να κρίνεται και να ανταμοίβεται με το ίδιο μέτρο όπως κι ο άντρας. Αυτό λοιπόν δε συμβαίνει ούτε στον τόπο μας ούτε και σε πολλά άλλα μέρη όπου η γυναίκα δεν έχει πολιτικά δικαιώματα. Κι' εκεί ακόμα που τα έχει πολλές φορές **αδικείται** ή γυναίκα στην εργασία της. Όσο για την εργαζόμενη γυναίκα στην Ελλάδα, πολλές φορές δημοσιέψαμε στον Άγωνα τις εκθέσεις της **Επιθεωρήτριας της Εργασίας Δδας Μακροπούλου** όπου φανερώνουν πιά οι αριθμοί οι **αλλάθεντοι** την **αδικία** που γίνεται στην εργασία που πληρώνεται

παντού λιγώτερο από τον άντρα και που την περιορίζουν πάντα σε δουλιές κατώ τερες, άλλοτε χωρίς καμιά δικαιολογία, άλλοτε με την υποκριτική πρόφαση ότι πρέπει να προστατεύεται επειδή είναι γυναίκα και δεν πρέπει να την αφήνουμε να κουράζεται. Όποτε έχουμε μιὰ τρομαχτική ανισότητα στους όρους της εργασίας της γυναίκας, που πολλές φορές, όπως στην περίπτωση των περισσότερων οικογενειών των προσφύγων, έχει να συντηρήσει μόνη της με τη δουλειά της τα ανήλικα παιδιά της και κάποτε και γέροντες γονιούς.

Έπειτα έχουμε μιὰ τρομαχτική ανισότητα στην εργασία της γυναίκας σε δημόσιες θέσεις ή σε τράπεζες και άλλες ιδιωτικές επιχειρήσεις. Ένώ το Σύνταγμα καθορίζει ρητώς ότι στις δημόσιες υπηρεσίες δεν μπορεί να γίνεται διάκριση μεταξύ των δύο φύλων όχι μόνο εξακολουθούν να ισχύουν παλιοί κανονισμοί των Υπουργείων που αντιβαίνουν στη διάταξη αυτή και αποκλείουν τις γυναίκες από ώρισμένες θέσεις— Υπουργεία **Έξωτερικών** και **Οικονομικών**— αλλά και εκεί που δεν τις αποκλείει ο κανονισμός τις διώχνει ο ανταγωνισμός κι από θέσεις όπου **πέτυχαν έπειτα από διαγωνισμούς**— Γενικό Λογιστήριο—. Και με τη συκοφαντική πρόφαση ότι η γυναίκα ως υπάλληλος δεν αποδίδει όσο κι ο άντρας αντι να εξυγιαίνουν τις υπηρεσίες, κρατώντας τους **ικανούς υπαλλήλους** είτε άντρες είτε γυναίκες και απολύοντας τους άλλους, επειδή **δεν τολμούν για λόγους πολιτικούς**, να λάβουν ριζικά κι άυστηρά μέτρα, προτιμούν να κολλούν μιάν **ετικέτα ανεπάρκειας** σδλες τις γυναίκες για να περιορίζουν τις **άπαιτήσεις** τους και

νάφινουν τὸ στάδιο τῆς προαγωγῆς ἐλεύθερο στοὺς ἄντρες ψηφοφόρους.

Τὸ πρόγραμμά μας λοιπὸν εἶναι σαυτὸ τὸ σημεῖο ἀπόλυτα καθορισμένο καὶ τὸ καθῆκον μας ἐπιταχτικὸ νάγωνιστοῦμε μὲ κάθε τρόπο νὰ λείψει αὐτὴ ἡ ἀδικία πρὸς τὴν ἐργαζόμενη γυναῖκα ποὺ εἶναι αὐτὴ τῆ στιγμὴ ἐξ ἴσου σπουδαῖος οἰκονομικὸς παράγοντας γιὰ τὴ χώρα ὅπως καὶ ὁ ἄντρας.

Ἄλλὰ μπορεῖ ἴσως νὰ ποῦν μερικοὶ: εἶναι σωστὸ νὰ μπαίνουν ἐμπόδια στὴν ἐργασία τῆς γυναίκας ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι γιὰ νὰ περιοριστῇ στὸ φυσικὸ τῆς περιβάλλον, στὴν οἰκογένεια, στὴ μητρότητα, στὶς δουλειῆς τοῦ σπιτιοῦ.

Αὐτὸ πιστεύομε ὅτι εἶναι ὅλως διόλου ἀντίθετο στὴν ἀρχὴ τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀτόμου, ποὺ σύμφωνα μ' αὐτὴ πρέπει κάθε ἐνήλικος ἄνθρωπος νάχει δικαίωμα νάποφασίζει μόνος του πῶς θὰ ρυθμίσει τὴ ζωὴ του σύμφωνα μὲ τὶς φυσικὲς του ἰκανότητες. Εἶναι ὅμως καὶ ἀντίθετο σὲ κάθε καλῶς ἐννοούμενη ρύθμιση τῆς κοινωνικῆς οἰκονομίας ὅπου θὰ πρέπει, γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ ἀποδώσει κάθε ἄτομο ὅσο τὸ δυνατό περισσότερο καὶ γιὰ τὸ δικό του καὶ γιὰ τὸ γενικὸ καλό, νὰ τοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ καλλιεργῇ ὅλες τὸν τὶς ἰκανότητες καὶ ν' ἀκοκονθεῖ τὸ στάδιο ποὺ θὰ τὶς ἀναπτύξει πρὸ πολὺ.

Πιστεύομε πὼς ὑπάρχουν γυναῖκες προικισμένες ξεχωριστὰ μὲ νοικοκυρῖσιο μυαλό, παιδαγωγικὲς ἰκανότητες, ἐνσυχτο μητρότητας. Ἄλλες πάλι δὲν ἔχουν αὐτά. Δὲν ἔχει καμιὰν εὐθύνη ὁ φεμινισμὸς ἂν μερικὲς γυναῖκες ποὺ εἶναι καὶ οἰκονομικὰ ἀνεξάρτητες καὶ οὕτε καταγίνονται σὲ κανένα ἐπάγγελμα, ἔχουν ἕνα σπιτικὸ ἄθλιο, σπαταλοῦν σὲ ἀνοησίες ὅ,τι κερδίζει ὁ ἄντρας τοὺς μὲ κόπο καὶ παραμελοῦν τὴν ἀνατροφὴ τῶν παιδιῶν τοὺς ἢ τὰ κακοανατρέφουν ὁλότελα. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ἡ γυναῖκα ποὺ θὰ δουλέψει γιὰ τὸ ψωμί τῆς, γιὰ τὴν οἰκονομικὴ τῆς ἀνεξαρτησία, πρῶτα πρῶτα ποτὲ δὲ θὰ καταπνίξει μὲ τὴ δουλειὰ τῆς τὸ ἐνσυχτο τῆς μητρότητας ποὺ δὲν εἶναι ἴποτε ἄλλο παρὰ ὁ φυσικὸς νόμος τῆς ἀναπαραγωγῆς γιὰ τὴ διαίωσιση τοῦ εἴδους, δεύτερο, θ' ἀποχτήσῃ μερικὲς ἀρετὲς ποὺ θὰ τῆς εἶναι πάντα πολὺτιμες εἴτε παντρευτεῖ ἢ ὄχι, τὴν ἀξιοπρέπεια ποὺ δίνει στὴ γυναῖκα ἡ οἰκονομικὴ τῆς ἀνεξαρτησία καὶ ποὺ τὴ γλυτώνει ἀπὸ τὸν παρασιτισμὸ τὸν ἐξεντελιστικὸ, ἔπειτα τὴν ἀντίληψη τῆς οἰκονομίας καὶ τὸ σεβασμὸ στὸ ἀποτέλεσμα τοῦ κόπου τῶν ἄλλων, τὸ πνεῦμα τῆς ὁργάνωσης ποὺ εἶναι ἡ πρὸ γερὴ βάση τῆς κοινωνικῆς ἀντίληψης γιὰ τὴ πλαταίνει τὸν ὁρίζοντα τοῦ ἀτόμου καὶ ταυτίζει τὰ συμφέροντά του μὲ τὰ συμφέροντα τῆς ὁλότητος.

Ὅποτε ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ γυναῖκα βγαίνει ἀπὸ τὸ σπίτι γιὰ τὴν ἐσπρωξαν σαυτὸ οἱ νέες κοινωνικὲς συνθήκες, τὸ βγάσιμο αὐτό, ὄχι μόνο δὲν εἶναι ἐπιζήμιον γι αὐτὴ καὶ γιὰ τὴν κοινωνία γενικά, ἀλλὰ θὰ ἔχει πολὺ γρηγόρα καὶ εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα.

Ἄς μὴ μᾶς χτυποῦν διαρκῶς στὰ μάτια τὰ ἔκτροπα, τὰ ἄσκημα καὶ πρὸ πάντων ἄς μὴ ζητᾶμε πάντα νὰ τοὺς βροσκομε αἰτίες πρόχειρες. Ἄς κοιτάζομε βαθύτερα γιὰ νὰ βροῦμε τὴν ἀλήθεια. Κι'

ὡς ἐρευνῶμε τὰ κοινωνικά φαινόμενα χωρὶς προκα-
τάληψη, μὲ ἀπόλυτη ἀντικειμενικότητα καὶ ἀμερολη-
ψία. Θὰ φτιάσομε ἔτσι σὲ συμπεράσματα πολὺν πρὸ δί-
καια καὶ πρὸ σωστὰ πὸν δὲν εἶναι πάντα, ὅπως τῶρα
εἰς βάρος τῆς γυναίκας. **Αὐ. Θ.**